

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 399/2018-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Belicom, M. R. Štefánika 36, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 Scud 3/2015 z 18. marca 2016 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžf 31/2016 zo 14. júna 2018 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2018 elektronicky doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Scud 3/2015 z 18. marca 2016 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžf 31/2016 zo 14. júna 2018.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Scud 3/2015 z 18. marca 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) bolo rozhodnuté, že návrh sťažovateľa na prerušenie konania sa zamietá, žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) č. 1100902/368360/2014/ON z 2. februára 2015, ktorým žalovaný nevyhovel odvolaniu sťažovateľa proti platobnému výmeru Colného úradu Trnava (ďalej len „správca dane“) č. 1095862/1/289575/2014 z 24. júna 2014, ktorým mu bola určená spotrebná daň z tabakových výrobkov a potvrdil ho, sa zamietá a sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznáva. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom argumentoval, že napádaný prvoinštančný rozsudok trpí vadami, ktoré sú odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 1 a 2 písm. a), b), c), d), e) a f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžf 31/2016 zo 14. júna 2018 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) potvrdil rozsudok krajského súdu a sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Podľa názoru sťažovateľa porušenie označených práv spočíva najmä v tom, že ním namietané skutočnosti odvolací súd odignoroval a na jeho odvolacie námietky neodpovedal. Krajský súd ani najvyšší súd v napadnutých rozhodnutiach podľa sťažovateľa dostatočne nevysvetlili, ktoré skutočnosti považovali za preukázané a ktoré nie, nevysvetlili, z ktorých dôkazov vychádzali a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili, nevysvetlili, prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdili. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ako aj odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu nie sú presvedčivé, sú nedostatočné, nemajú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, a preto sú arbitrárne.

4. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že postupom konajúcich všeobecných súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ je toho názoru, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil vágne, a to len tak, že prevažne zopakoval predchádzajúce rozhodnutie vo veci. Sťažovateľ je preto presvedčený, že odvolací súd nekonal v intenciách odvolania. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5. Sťažovateľ zastáva názor, že existencia trestného konania vedeného Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 2 T 154/2012, v ktorom sa rieši skutková otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie v dotknutom civilnom konaní (napadnutom sťažnosťou), dáva dôvod podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia trestného konania na Okresnom súde Piešťany vedeného pod sp. zn. 2 T 154/2012, kde sa skúma, či zo strany sťažovateľa, ktorý je trestne stíhaný pre prečin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 Trestného zákona, došlo vôbec ku konaniu, ktorým by porušoval všeobecne záväzné predpisy pri nakladaní s kontrolnými známkami na označenie tovaru na daňové účely. Z uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 To 140/2014 z 24. septembra 2015, ktorým zrušil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2 T 154/2012 zo 17. septembra 2014, predbežne jasne vyplýva, že vina sťažovateľa zo spáchania prečinu nie je zďaleka preukázaná. Medzičasom bol sťažovateľ neprávoplatne oslobodený spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2 T 154/2012 z 12. júna 2017, proti ktorému podal prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany odvolanie, o ktorom dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

6. Vzhľadom na uvedené podľa sťažovateľa krajský súd nepostupoval správne, keď návrh sťažovateľa na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 2 T 154/2012 zamietol. Prípadné zistenie absencie trestnoprávnej zodpovednosti automaticky vylučuje porušenie predpisov o štátnych technických

opatreniach na označenie tovaru sťažovateľom, čo tvorí rovnaký právny základ pre súdne konanie vedené na krajskom súde.

7. Podľa sťažovateľa krajský súd vo svojom rozhodnutí absolútne neprihliadol na dôvodné argumenty sťažovateľa, ktoré jednoznačne zakladali zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného pre nesprávne a nezákonné dôvody. V súdnom konaní sa preukázalo, že spotrebná daň bola určená na základe pomôcok. Krajský súd sa podľa sťažovateľa však obmedzil „len“ na skúmanie dodržania zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane, čo mu nemalo brániť vysporiadať sa so všetkými námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe. Navyše, na určenie dane podľa pomôcok v zmysle § 48 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) neboli splnené zákonné podmienky, keďže sťažovateľ podal daňové priznanie, ktoré však žalovaný nepovažoval za správne. Rozhodnutie žalovaného je nezákonné aj z dôvodov nezákonnosti konania, ktoré mu predchádzalo, s ktorým sa však nesprávne vysporiadal krajský súd, keď zamietol žalobu sťažovateľa. Rozhodnutie žalovaného sa nijako, resp. nedostatočne vysporiadalo s námietkami sťažovateľa v odvolaní proti prvoinštančnému správne rozhodnutiu, čím spôsobilo, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné. Konaním žalovaného (odvolacieho aj prvoinštančného správneho orgánu) navyše došlo k odňatiu práva sťažovateľa konať v daňovom konaní. Správca dane pred vydaním napádaného platobného výmeru nedbal na to, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli čo najúplnejšie zistené. Súčasne neprihliadol na sťažovateľom akcentovanú smernicu rady Európskych spoločností č. 2008/118/ES zo 16. decembra 2008, ktorá poskytuje širší rozsah práv ako zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov a v zmysle ktorej manipulovanie s krabicami, ktorých obsah sťažovateľ nepoznal, nemôže byť považované za držanie alebo nakladanie s tabakovými výrobkami. Uvedené skutočnosti však colný úrad v napádanom platobnom výmere nezohľadnil, namietané dôkazy opätovne nevykonal, čím nedostatočne zistil skutkový stav veci.

8. Sťažovateľ ďalej poukázal na § 68 ods. 3 daňového poriadku, ktorý ustanovuje povinnosť prerokovať všetky pripomienky daňového subjektu, avšak, ako vyplýva zo zápisnice o ústnom pojednávaní, neboli všetky pripomienky sťažovateľa colným úradom prerokované, čím došlo k porušeniu jeho procesných práv (najmä práva na riadne daňové konanie). Sťažovateľ ďalej argumentoval, že správny orgán rozhodoval v rozpore so zákonnými lehotami ustanovenými v § 65 ods. 1 a 2 daňového poriadku. Ďalším významným pochybením správneho orgánu bolo, že na základe dôvodnej žiadosti sťažovateľa daňové konanie neprerušil, hoci predbežnou otázkou bolo prebiehajúce vyšetrowanie pred Colným kriminálnym úradom Bratislava vedené pod ČVS: CKÚ 205/5008-V-2010, ktorého výsledky tvoria jednoznačný podklad pre rozhodnutie správcu dane. Ďalej sťažovateľ podrobne opísal skutkové okolnosti, za ktorých boli zaistené cigarety, za ktoré mu bola vyrubená spotrebná daň z tabakových výrobkov.

9. Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd SR rozsudkom z 14.6.2018 sp.zn. 6Sžf/31/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18.3.2016 sp.zn. 2 Scud/3/2015-90 porušil základné právo fyzickej osoby [redacted]

[redacted] zaručené článkom 47 Charty základných práv EÚ (2012/C 326/02), článkom 46 ods. 1 a článkom 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR z 14.6.2018 sp.zn. 6Sžf/31/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18.3.2016 sp.zn. 2 Scud/3/2015-90 a prikazuje Krajskému súdu V Banskej Bystrici sp.zn. 2 Scud/3/2015, aby vo veci opätovne konal a rozhodol.

[redacted] sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 325,42 € (2 úkony právnej služby po 153,50€ - prevzatie a príprava zastúpenia 15.10.2018, sťažnosť 22.10.2018; 2x režijný paušál po 9,21€), ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta [redacted] vedený v [redacted]

možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

14. Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 47 charty rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu, ktorými bolo potvrdené rozhodnutie žalovaného o určení spotrebnej dane z tabakových výrobkov, ktorú je povinný zaplatiť sťažovateľ. K porušeniu označených práv podľa sťažovateľa malo dôjsť tým, že všeobecné súdy svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, keďže sa nevysporiadali so zásadnými námietkami sťažovateľa uvedenými v podanej žalobe, ako aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, ich rozhodnutia sú nesprávne, nezákonné a nespravodlivé. Konajúce súdy podľa sťažovateľa nevysvetlili, ktoré skutočnosti považovali za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzali, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili, ako vec právne posúdili. Sťažovateľ nesúhlasí ani s výrokom o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania argumentujúc skutočnosťou, že proti sťažovateľovi ako obvinenému je vedené trestné konanie, v ktorom sa rieši skutková otázka významná pre prebiehajúce súdne konanie.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

15. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že

právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľov je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

16. V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozsudku krajského súdu a jemu predchádzajúcemu postupu odvolanie, teda mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

17. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a podľa čl. 47 charty rozsudkom najvyššieho súdu

18. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ uplatnil v sťažnosti, pokiaľ ide o rozsah, takmer totožnú argumentáciu, akú vzniesol už v súdnom konaní, na základe ktorej usiluje o zrušenie preňho negatívneho rozhodnutia. Sťažovateľ takto stavia ústavný súd do pozície ďalšieho stupňa v rámci sústavy všeobecného súdnictva. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany

ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

19. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

20. Najvyšší súd potvrdil ako vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhej vety OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 219 ods. 1 a 2 OSP konštatujúc, že zákonné podmienky pre vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného boli splnené a je nepochybné, z akých dôvodov dospel krajský súd k záveru o nedôvodnosti správnej žaloby. Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP umožňuje odvolaciemu súdu v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, obmedziť sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody.

21. Pri posudzovaní dostatočnosti a primeranosti naplnenia základného práva na súdnu ochranu, pokiaľ ide o obsah odôvodnenia súdneho rozhodnutia v prípade, keď odvolací súd využije možnosť poskytnutú mu § 219 ods. 2 OSP, je potrebné vychádzať

z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v ich spojitosti a komplexnosti.

22. Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí s odvolacími dôvodmi sťažovateľa vysporiadal takto: „V konaní bolo nesporné, že správca dane určil žalobcovi spotrebnú daň z tabakových výrobkov na základe pomôcok. Oprávnenie správcu dane určiť daň podľa pomôcok vyplýva z ustanovenia § 42 zákona č.511/1992 Z. z. a to v prípade, ak daňové priznanie nebolo podané v lehote podľa zákona (tu § 13 ods.3 zákona č. 106/2004 Z. z.), prípadne ak daňové priznanie nebolo podané v lehote určenej vo výzve správcu dane alebo v prípade, ak neboli odstránené chyby v podanom daňovom priznaní. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sám daňové priznanie nepodal, na podanie daňového priznania bol správcom dane vyzvaný (dňa 26. mája 2011), na následky nepodania daňového priznania bol vo výzve upozornený. Taktiež z administratívneho spisu vyplýva, že daňový subjekt riadne daňové priznanie nepodal (nakolko uviedol počet cigariet 0 ks a spotrebnú daň 0,-Eur), v nadväznosti na ktorú skutočnosť bol správcom dane vyzvaný na odstránenie chýb v podanom daňovom priznaní. Daňový subjekt na výzvu správcu dane naďalej považoval podané daňové priznanie za správne z dôvodu, že sa daňovým dlžníkom nestal a predmetné cigarety nikdy nemal v držbe. Následkom takéhoto konania žalobcu ako daňového subjektu je oprávnenie správcu dane v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará v súlade s § 29 ods.6 zákona č.511/1992. Pomôckami pritom môžu byť najmä listiny, výpisy z verejných záznamov, daňové spisy iných daňových subjektov, znalecké posudky a výpovede svedkov v iných daňových veciach, správy a vyjadrenia iných správcov dane, štátnych orgánov a obcí, záujmových združení a vlastné poznatky správcu dane zo zdaňovania dotknutého daňového subjektu, ako aj jemu podobných daňových subjektov. Postupom zakladajúcim oprávnenie správcu dane určiť daň podľa pomôcok sa daňový subjekt dobrovoľne ukráti o procesné práva, ktorú mu právna úprava vyplývajúca zo zákona č.511/1992 Zb. pri výkone daňovej kontroly priznáva. Aj keď daňový subjekt má možnosť podať odvolanie proti platobnému výmeru, ktorým mu bola určená daň na základe pomôcok, môže v odvolaní namietať len to, či správca dane dodržal zákonný postup pre použitie pomôcok a teda môže namietať len to, či správca dane pristúpil k určeniu dane

podľa pomôcok v súlade so zákonom. Daňové priznanie podané daňovým subjektom tak, ako je obsiahnuté v administratívnom spise nemožno považovať za riadne daňové priznanie, ktoré konštatovanie platí o to viac, že žalobca na výzvu správcu dane na odstránenie chýb v podanom daňovom priznaní náležitým spôsobom nereagoval a na svojom stanovisku o správnosti daňového priznania zotrval. Postup správcu dane, ktorý žalobcovi určil daň podľa pomôcok, bol v súlade so zákonom a nemôže tak spôsobovať nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ žalobca v žalobe namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné, nakoľko žalovaný sa nevysporiadal so všetkými jeho námietkami v odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane, táto námietka nie je dôvodná. Napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky zákonom predpísané náležitosti, žalovaný sa s odvolacími námietkami riadne vysporiadal priamo v rozhodnutí a v časti s poukazom na svoje predošlé rozhodnutie v konaní, ktorým prv vydaný platobný výmer zrušil a vec vrátil správcovi dane na ďalšie konanie. Žalovaný svoje rozhodnutie riadne odôvodnil a uviedol, z akého dôvodu považoval rozhodnutie správcu dane za súladné so zákonom. Námietka nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je neopodstatnená aj z toho dôvodu, že vzhľadom ku skutočnosti, že k určeniu dane došlo na základe pomôcok podľa § 42 zákona č.511/1992 Zb., odvolacou námietkou, ktorá žalobcovi patrila, bola námietka nesprávnosti určovania dane podľa pomôcok. S takouto námietkou sa žalovaný dostatočne vysporiadal tak v napadnutom rozhodnutí tak aj v rozhodnutí č.1100902/165398/2012/KP zo dňa 27. decembra 2013, ktorým prv vydaný platobný výmer správcu dane zrušil z procesných dôvodov. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že sa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. V konečnom dôsledku žalobca v žalobe ani nekonkretizoval, s ktorou jeho námietkou sa žalovaný nevysporiadal a táto jeho žalobná námietka je len všeobecná.

Vo vzťahu k žalobnej námietke nepoužiteľnosti dôkazov a úkonov vykonaných správcom dane pred 9. májom 2011, súd zdôrazňuje, že uvedeným dňom nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Colného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorým došlo k určeniu miestne príslušného správcu dane podľa § 3 zákona č. 106/2004 Z.z.. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by pred uvedeným dátumom Colný úrad Trnava, pobočka Piešťany, vykonával akékoľvek úkony alebo vydával rozhodnutia. Prvým úkonom

správca dane bolo zaslanie výzvy na podanie daňového priznania, ku ktorej došlo až po právoplatnom určení miestne príslušného správca dane. Daňové konanie tak začalo až po 9. máji 2011. Listiny, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise a ktorých sa má týkať námietka nezákonnosti sú práve pomôckami, na základe ktorých došlo k určeniu dane. Tieto však neboli zabezpečované v daňovom konaní a je zrejmé, že majú pôvod v súbežne prebiehajúcim trestnom konaní. Táto námietka žalobcu tak nie je dôvodná.

Ak žalobca namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu v rozpore s § 29 ods.2 zákona č.511/1992 je potrebné zdôrazniť, že daň bola určená na základe pomôcok, ktoré mal k dispozícii správca dane a zároveň správca dane vychádzal pri svojom rozhodovaní aj z vyjadrenia daňového subjektu. Správca dane nevykonával a ani nebol vzhľadom k takémuto spôsobu určenia dane povinný vykonať daňovú kontrolu podľa § 15 zákona č.511/1992 Zb.. Žalobca ako daňový subjekt síce vo vyjadrení uviedol určité skutočnosti, námietky, nenavrhol však vykonať žiadne dôkazy. Pokiaľ správca dane mal za podklad pre vydanie rozhodnutia pomôcky, ktoré mal k dispozícii a v súlade so zákonom určil daň podľa pomôcok, zistenie skutkového stavu bolo v súlade so zákonom.

Pokiaľ žalobca namietal, že správca dane nespravil žiaden úkon o vykonaní daňovej kontroly, a preto nemohol na určenie dane použiť pomôcky, táto námietka nie je dôvodná. Je zrejmé, že správca dane zistil, že daňový subjekt sám daňové priznanie nepodal, na výzvu správca dane podal neúplné, resp. nesprávne daňové priznanie a na ďalšiu výzvu správca dane vady daňového priznania neodstránil. Práve tieto skutočnosti v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení oprávňovali správca dane k určeniu dane podľa pomôcok. Nesprávne je aj tvrdenie žalobcu v tom, že správca dane mal vo vzťahu k protokolu o určení dane podľa pomôcok postupovať podľa Daňového poriadku. Protokol o určení dane podľa pomôcok bol vypracovaný za účinnosti zákona č.511/1992 Zb. a bez ohľadu na skutočnosť, že z procesných dôvodov došlo k zrušeniu prv vydaného platobného výmeru, k vypracovaniu nového protokolu nedošlo. Správca dane následne vzhľadom na prechodné ustanovenia k Daňovému poriadku v ďalšom konaní (po zrušení prv vydaného platobného výmeru) správne postupoval podľa ustanovení Daňového poriadku, keď daňový subjekt vyzval, aby sa vyjadril k dodržaniu zákonných podmienok na použitie spôsobu určenia dane podľa pomôcok a k dodržaniu postupu podľa § 48 ods.5 Daňového poriadku.

Pokiaľ správca dane vo vyrubovacom konaní postupoval podľa § 68 Daňového poriadku, tento postup bol zákonný.

Žalobca v ďalšej žalobnej námietke zdôraznil, že správca dane neprerokoval všetky ním písomne a do zápisnice vznesené námietky. K uvedenému súd uvádza, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že pri prerokovaní protokolu majú byť prerokované všetky námietky daňového subjektu, resp. že by výsledok prerokovania mal byť uvedený v samotnom protokole, prípadne v zápisnici o prerokovaní protokolu. Ani táto námietka nie je dôvodná.

Dôvodná nie je ani námietka žalobcu, ktorý videl nezákonnosť postupu správcu dane vtom, že na jeho žiadosť daňové konanie neprerušil. V zmysle ustanovenia § 25 a zákona č.511/1992 správca dane nie je povinný konanie prerušiť ani vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie. V zmysle ustanovení zákona č. 106/2004 Z.z. pre určenie a vyrubenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov je podstatné, kto je daňovníkom a nie je potrebné vyriešiť otázku, či daňovník je alebo nie je osobou, ktorá spáchala trestný čin. Zákon č. 106/2004 Z.z. za daňového dlžníka definuje osobu, ktorá v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov u nej zistených, ktoré sa u nej nachádzajú alebo nachádzali, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako vlastnými. Zákon neustanovuje, aby daňovníkom musela byť osoba, ktorá sa dopustila, prípadne aj bola odsúdená za spáchanie trestného činu v súvislosti s prípadnou nedovolenou držbou cigariet.

Napokon pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný rozhodol v prudkom rozpore so zákonnými lehotami ustanovenými v § 65 ods. 1, 2 Daňového poriadku, je potrebné poukázať na to, že daňový subjekt podal odvolanie dňa 18. júla 2014 a žalovaný o podanom odvolaní rozhodol napadnutým rozhodnutím dňa 2. februára 2015. V danom prípade nedodržanie lehoty uvedenej v citovanom ustanovení nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

S prihliadnutím na charakter preskúmvanej veci súd dodáva, že žalovaný ako odvolací orgán rozhodujúci o odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane o spotrebnej dani z tabakových výrobkov určenej podľa pomôcok, skúmal len dodržanie zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane a dodržanie zákonného postupu týkajúceho sa určenia dane podľa pomôcok. Ak žalovaný zistil, že zákonné podmienky na

požitie určenia dane boli dodržané, bol povinný odvolanie zamietnuť. Žalovaný nemohol, skúmať meritum veci, nakoľko predmetom skúmania mohla byť iba zákonnosť postupu správcu dane. Je zrejmé, že daňový subjekt porušil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona č.511/1992 Zb. spôsobom, ktorý správcu dane oprávňoval k postupu majúcemu za následok určenie dane podľa pomôcok.

... Otázka vzniku povinnosti daňovej povinnosti vo vzťahu k spotrebnej dani z tabakových výrobkov má iný právny základ ako prípadné naplnenie predpokladov trestnoprávnej zodpovednosti. Predpokladom pre vznik povinnosti podať daňové priznanie a zaplatiť spotrebnú daň nie je aj trestné stíhanie daňového subjektu pre trestný čin súvisiaci s nepovolenou držbou tabakových výrobkov a vôbec nie je predpokladom pre vznik daňovej povinnosti súčasné odsúdenie osoby (daňového subjektu) pre akýkoľvek trestný čin. Preto mal súd zato, že v prebiehajúcom a zrejme (nakoľko to žalobca nepreukázal) neskončenom trestnom konaní sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Uvedené zdôrazňuje skutočnosť, že k určeniu dane došlo podľa pomôcok, tento postup žalovaného bol zákonný a s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti žalobca ako daňový subjekt v odvolacom konaní proti rozhodnutiu správcu dane inou odvolacou námietkou ani nedisponoval. Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c) zamietol. Vyhláseným uznesením o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania bol pritom súd viazaný (§ 170 ods. 1 O.s.p.), a preto mohol pokračovať v konaní.“

23. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného rozsudku krajského súdu a po posúdení odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že oba všeobecné sudy dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní o správnej žalobe nastolil.

24. Ak ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd k formálnej stránke postupu a vydaniu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu uvádza, že najvyšší súd postupoval podľa procesnoprávnych predpisov vzťahujúcich sa na rozhodovanie o odvolaní, aplikoval na vec sa vzťahujúce

právne normy, napadnutý rozsudok bol vydaný vo forme predpokladanej zákonom a obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

25. K materiálnej stránke napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

26. V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posúdil aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu.

27. Pokiaľ sťažovateľ namieta nesprávnosť rozhodnutia konajúcich všeobecných súdov o jeho návrhu na prerušenie konania z dôvodu vedeného trestného konania, v ktorom má byť riešená skutková otázka podstatná pre posúdenie zákonnosti a správnosti napadnutých rozhodnutí, ústavný súd konštatuje, že trestné konanie a daňové konanie reagujú na odlišné aspekty protiprávneho konania (trestnoprávne a daňovo-právne) konkrétneho subjektu. Všeobecný súd v trestnom konaní môže uložiť za skutok kvalifikovaný ako trestný čin trest predpokladaný Trestným zákonom, ale nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti zaplatiť spotrebnú daň, čo patrí do kompetencie príslušného správcu dane, v danom prípade colného úradu. V tejto súvislosti sa ústavný súd v plnom

rozsahu stotožňuje s právnym názorom uvedeným v odôvodnení oboch napadnutých rozhodnutí.

28. Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

29. Právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tejto súvislosti je potrebné odkázať na relevantnú časť judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na daňové veci z dôvodu, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (hard core of public-authority prerogatives); pozri k tomu napr. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006 (bod 45), alebo Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001 (body 24, 31). To neplatí len v tom prípade, keď napadnutú daňovú vec ESLP kvalifikuje ako trestnú vec (o tom pozri m. m. II. ÚS 784/2015).

30. V danom prípade nejde o uloženie sankcie, ktorá by mala preventívny a represívny charakter, tak ako to vyžaduje jedno z troch tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a č. 5370/72, rozsudok pléna ESLP z 8. 6. 1976, bod 82).

31. V sťažovateľovej právnej veci ide o určenie základu spotrebnej dane z tabakových výrobkov a následné vyrubenie tejto spotrebnej dane. Autoritatívne určenie rozsahu daňovej povinnosti ustanovenej zákonom nemožno s poukazom na absenciu represívnej (aj preventívnej) zložky subsumovať pod pojem „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným daňovým konaním teda

nepožíva záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto nemohlo byť do tohto práva napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zasiahnuté.

32. Ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát vyslovil právny názor, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie základného práva, ktoré podľa konkrétnych okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd odmietne jeho sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

33. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018